

TOORTS, De, Noordnederlands weekblad (1916-'21).

Tijdens de Eerste Wereldoorlog trad een groep Nederlanders, aangevuld met uitgeweken Vlamingen, uit het Algemeen Nederlands Verbond. Zij wensten, nu hun inziens de Nederlandse taal en cultuur ernstig bedreigd werd, een actieve politieke houding, die onder andere uitkwam in het propageren van een autonoom Vlaanderen in een neutraal België. Het ideaal van een politiek Groot-Nederland speelde nog een geringe rol.

Deze groep, bestaande uit H.D.J. Bodenstein, R. de Clercq, W.J.L. van Es, E.H. Rietjens en A.J. van Vessem, liet op 10 juni 1916 het eerste nummer van hun nieuwe blad *De Toorts* verschijnen. Diezelfde groep gaf van 1915 tot '18 ook het maandblad *Dietsche Stemmen* (z. aldaar) uit. *De Toorts* stond positief tegenover het activisme. Ook de belangen van de Nederlandse stam in Zuid-Afrika kregen de aandacht. Belangrijk waren in het blad de goede en uitvoerige persoverzichten. Het laatste nummer verscheen op 17 december 1921.

LITERATUUR: A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, tweede uitgave).

PIETER VAN HEES